

کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری: نقش تعدیلگر مالکیت خانوادگی

فاطمه رازمنش

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه شهاب دانش، قم، ایران. (نویسنده مسئول).
Fatirazmanesh685@gmail.com

ابوذر سوری

کارشناسی ارشد حسابداری، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران.
abosouri912@gmail.com

چکیده

با افزایش رقابت در عرضه تجارت، شرکت‌ها برای بقاء خود، نیاز به انجام سرمایه‌گذاری‌های مناسب و به‌موقع دارند. با توجه به تحولات جهان امروز، خصوصاً کشورهای در حال توسعه، این کشورها برای حل مشکلات اقتصادی نیازمند راهکارهایی مناسب جهت استفاده بهتر از امکانات خود می‌باشند. در این راستا یکی از راهکارهای مهم، بسط و توسعه سرمایه‌گذاری است. با توجه به محدودیت منابع، علاوه بر مسأله سرمایه‌گذاری، افزایش کارایی سرمایه‌گذاری از جمله مسائل بسیار مهم می‌باشد که از طریق اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا تحقق می‌یابد. گزارشگری مالی یکی از منابع اطلاعاتی در دسترس بازارهای سرمایه است که انتظار می‌رود نقش مؤثری در توسعه سرمایه‌گذاری و افزایش کارایی آن ایفا نماید. ترکیب سهامداری یا ساختار مالکیت از موضوعات مهم حاکمیت شرکتی است که بر انگیزه مدیران تأثیر می‌گذارد و بدین ترتیب می‌تواند در کارایی شرکت تأثیر قابل توجهی داشته باشد. عضویت اعضای خانواده در هیأت‌مدیره، درصد مالکیت سهام از سوی اعضای خانواده از عواملی هستند که شرکت‌های خانوادگی به‌وسیله آن تعریف می‌شود. کیفیت گزارشگری مالی با کاهش عدم‌تقارن اطلاعاتی بین مدیریت و تأمین‌کننده پول، باعث افزایش کارایی سرمایه‌گذاری می‌شود. بنابراین، پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری و همچنین نقش تعدیلگری مالکیت خانوادگی در این رابطه می‌پردازد. در همین راستا نمونه‌ای مشتمل بر ۱۳۱ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۹۶-۱۳۹۱ انتخاب و مورد آزمون قرار گرفت. به همین منظور، برای اندازه‌گیری کارایی سرمایه‌گذاری از مدل پیشنهادی بیدل و همکاران استفاده شده است. همچنین برای اندازه‌گیری کیفیت گزارشگری مالی از مدل کاسزینک بهره گرفته شده است. نتایج با استفاده از روش رگرسیون چندگانه حاکی از این است که رابطه مثبتی بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری برقرار است؛ علاوه‌براین، نتایج فرضیه دوم نشان‌دهنده تأثیر مثبت مالکیت خانوادگی بر رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری می‌باشد.

واژگان کلیدی: کیفیت گزارشگری مالی، کارایی سرمایه‌گذاری، مالکیت خانوادگی، مالکیت غیرخانوادگی.

مقدمه

رشد و دگرگونی سریع روابط اقتصادی، منجر به رقابت شدیدی در عرصه تجارت، صنعت و سرمایه‌گذاری شده است. لذا شرکت‌ها برای بقاء و گسترش فعالیت‌های خود، نیاز به انجام سرمایه‌گذاری‌های مناسب و به‌موقع دارند. (خدائی و له زاقرد و یحیایی، ۱۳۸۹). با توجه به تحولاتی که در جهان امروز رخ داده است، خصوصاً در کشورهای درحال توسعه که با